

Inhoud in één oogopslag

■ Deel I Introductie en dagelijks gebruik

Kennismaken met Windows 8.1	3
Nieuwe basishandelingen	21
Het startscherm aanpassen	37
Het bureaublad en de taakbalk aanpassen	61
Windows verder instellen	87
Werken met mappen en bestanden	121
Apps downloaden uit de Windows Store	167
Programma's installeren	185
Basisvoorzieningen	199
Wallpapers maken en laten rouleren	221
Afdrukken, faxen en scannen	229

■ Deel II Geavanceerde zaken

Probleemstappenbeschrijving	245
Windows in een andere taal	253
Schijfbeheer met Windows 8.1	265
Energiebeheer in Windows 8.1 instellen	321
Mobiel gebruik	339
Nieuwe hardware toevoegen	347
Back-ups maken	365
Taken en acties automatiseren	383
Bestanden en instellingen overzetten	397
De computer beheren	407

■ Deel III Windows 8.1 in het netwerk

De onderdelen van het netwerk	421
Een netwerk inrichten	449
Netwerken met Windows 8.1	487
Meer netwerk met WDS	525
Contact op afstand met netwerk	533
Firewall houdt inbrekers buiten	553

■ Deel IV Internettoepassingen

Beveiliging en onderhoud	575
Windows Defender	595
Internet Explorer 11 gebruiken	603
Andere standaardbrowser instellen	641
E-mail instellen en gebruiken	651

■ Deel V Entertainment – apps en programma's

Contacten en sociale media	671
Productiviteit	687
Beeld en geluid	699

■ Deel VI Appendices

De rol van het Configuratiescherm	725
Een printer installeren	731
Windows (deels) resetten	735
Systeemprestaties onder de loep	737
Index	743

Hoofdstuk 1

Kennismaken met Windows 8.1

Windows 8.1 is de opvolger van Windows 8 uit 2012, maar voor velen ook de eerste kennismaking met Windows 8. Het is daarmee tevens de opvolger van Windows 7. Het belangrijkste kenmerk van Windows 8.1 is dat het bedoeld is voor gebruik met een toetsenbord en muis, maar ook voor gebruik op aanraakschermen (touchscreens). In dit boek leest u alles over de nieuwe kenmerken van Windows 8.1. Het boek is vooral bedoeld als leerboek om te leren omgaan met de belangrijkste nieuwe zaken in Windows. Denk hierbij aan het werken met het vernieuwde startscherm, de nieuwe muis- en handbewegingen (gestures) en nieuwe applicaties. U kunt dit boek daarnaast prima gebruiken als zelfstudiegids of als naslag bij het oplossen van computerproblemen. Dit boek is vooral geschikt voor mensen die nu nog werken met een oudere versie, zoals Windows XP of Windows 7 en de overstap naar Windows 8.1 willen maken.

■ Voor wie is dit boek bedoeld?

Bijna iedereen in Nederland en België beschikt tegenwoordig over een computer. Ruim 90 procent van de huishoudens heeft een of meer computers. Als er schoolgaande kinderen zijn, is dit zelfs 99 procent. Vrijwel al deze computers gebruiken Windows. In veel gevallen is dit Windows 7, maar ook oudere versies van Windows zoals Windows Vista en Windows XP worden nog gebruikt.

Macintosh en Linux

Zonder een besturingssysteem doet de computer niets. Een besturingssysteem is noodzakelijk om de vaste schijf, de processor, het geheugen en het beeldscherm met elkaar te laten samenwerken. Windows is zo'n besturingssysteem. Maar natuurlijk maakt niet iedereen gebruik van Windows. Er zijn ook huishoudens met een iMac of andere Apple-computer. Hierop wordt het besturingssysteem Mac OS X gebruikt. Dit wordt op dit moment in ongeveer zeven tot negen procent van de huishoudens gebruikt. Onder fanatieke computerhobbyisten is het besturingssysteem Linux populair. Voor hen is dit boek niet geschreven. Maar omdat ook zij op school, op het werk of bij vrienden hoogstwaarschijnlijk toch in aanraking zullen komen met Windows 8.1 is het ook voor hen leuk om te zien wat Windows 8.1 in petto heeft. Lees dus vooral verder, welk besturingssysteem u ook gebruikt.

Het ligt voor de hand om te veronderstellen dat de meeste mensen vroeg of laat met Windows 8.1 in aanraking komen. U kunt besluiten de computer te vernieuwen door Windows 8.1 los in de winkel te kopen en uw huidige computer op te waarderen (*upgraden*). Meestal zult u kennismaken met Windows 8.1 omdat u een nieuwe computer of tablet hebt gekocht waarop Windows 8.1 al is geïnstalleerd. Dit boek is geschreven met dergelijke computergebruikers voor ogen.

■ Afbeelding 1.1

Op tal van tablets zoals de Microsoft Surface is Windows 8.1 geïnstalleerd.

Uw profiel

- U hebt al enige ervaring met computers (u bent dus geen complete *digibeeft*). Op dit moment is Windows 7 of Windows XP het besturingssysteem waar u het meest mee werkt op een bureaucomputer of laptop. Wellicht hebt u een smartphone (iOS of Android) of bent u hiermee bekend via de iPad of een andere tablet.
- U bent een ‘computerconsument’ en u gebruikt de pc of tablet voor dagelijkse handelingen zoals internetten, e-mailen, Facebook, het ontdekken van leuke apps, gamen en tekstverwerken.
- U bent al enigszins bekend met het werken met Windows (muis, vensters, menu’s), maar bent vooral nieuwsgierig naar de veranderingen en nieuwe mogelijkheden in Windows 8.1. U wilt graag op een leuke en vlotte manier leren hoe Windows 8.1 het best gebruikt kan worden en hoe u de nieuwe bedieningsinterface met tegels zo snel mogelijk onder de knie krijgt.

Wie bent u niet?

Dit boek is daarmee niet primair geschreven voor de IT-professional. Het gaat niet diep genoeg voor de gespecialiseerde helpdeskmedewerker of netwerkbeheerder. We gaan ervan uit dat u gewoon nieuwsgierig bent naar nieuwe functies en graag wilt weten hoe u het maximale rendement haalt uit uw duurbetaalde pc of tablet. Het zou immers jammer zijn om een deel van de mogelijkheden onbenut te laten. Computeren, internetten, twitteren en gamen zijn ook gewoon leuke hobby’s om bij te houden. Windows 8.1 kan u daarbij prima ondersteunen!

■ De indeling van dit boek

Dit boek gaat over de Nederlandse versie van Windows 8.1. Windows 8.1 is erg uitgebreid. Er wordt wel gezegd dat u met Windows 8.1 twee besturingssystemen in één in huis haalt. En deels is dat ook wel zo. Het is immers de bedoeling van Microsoft dat Windows zowel op tablets (met touchbediening) als de traditionele desktop-pc's gebruikt wordt. Ongetwijfeld zult u ook de verhalen hebben gehoord van mensen die óf laaiend enthousiast zijn, óf het helemaal niks vinden met al die bewegende tegeltjes in beeld.

Van Windows 7 of eerder

U weet waarschijnlijk dat eerder de eerste versie van Windows 8 is verschenen. In dit boek bespreken we *niet* uitputtend de verschillen tussen Windows 8 en Windows 8.1. We gaan ervan uit dat u dit boek hebt gekocht als upgrade van Windows 7 of eerder naar Windows 8.1. Daar ligt de nadruk op. Als we het hebben over 'nieuw in Windows 8.1' geldt dat voor vernieuwingen ten opzichte van Windows 7 en eerder.

Tweedeling?

Toch willen we benadrukken dat de tweedeling niet zo rigoureuus is als misschien op het eerste gezicht lijkt. Ook als u uitsluitend op een bureaucomputer werkt zonder aanraakscherm kan Windows 8.1 uw productiviteit verhogen en zorgen dat u sneller werkt. Het klopt wel dat hier een leercurve tegenover staat. U moet bekend raken met de achterliggende concepten en de nieuwe manier waarop u met de muis werkt.

De knop Start

Het Windows-principe van de taakbalk en werken met de knop Start is door Microsoft in 1995 geïntroduceerd in Windows 95. In alle volgende versies van Windows zoals Windows 98, Windows XP en Windows 7 is het startmenu steeds een beetje aangepast en kreeg het meer functies. Hierbij bleef het onderliggende principe (klik op Start en kies wat u wilt gaan doen) echter gelijk. Maar in de eerste versie van Windows 8 was de startknop ineens verdwenen. Dit heeft voor veel protesten gezorgd. In Windows 8.1 heeft Microsoft de knop Start daarom opnieuw ingevoegd. Deze laat echter niet het aloude, bekende startmenu zien, maar brengt u naar het volledige, beeldvullende startscherm. Het startscherm wordt in de rest van het boek uitgebreid besproken.

Nieuw in Windows 8.1

De lijst met vernieuwingen in Windows 8.1 is erg lang. Allerlei onderdelen zijn grondig herzien. Van de opstartbestanden tot de grafische schil, van meegeleverde apps tot de opstarttijd van Windows. Het is onmogelijk (en ook erg saai) om in een lange lijst een compleet overzicht van alle verbeteringen te geven. We beperken ons in deze inleiding daarom tot de meest in het oog springende opties, de kenmerken en programma's waar elke Windowsgebruiker vroeg of laat wel mee te maken krijgt. De hier genoemde onderdelen worden in de volgende hoofdstukken meer in detail besproken.

Nieuwe gebruikersinterface

De meest in het oog springende verandering van Windows 8.1 is natuurlijk de nieuwe gebruikersomgeving, of *user interface*. Er wordt gesproken van apps in *Windows 8-stijl* of kortweg *moderne apps*. Soms wordt ook de oudere term *Metro design* nog gebruikt. In ieder geval wordt hiermee het kenmerkende startscherm met tal van 2D-tegels bedoeld. Andere kenmerken van dit type design is dat applicaties in het volledige scherm draaien in plaats van in een apart venster. Scrollen gaat vaak horizontaal, dus van links naar rechts in plaats van boven naar beneden.

■ Afbeelding 1.2

Elk Windows 8.1-apparaat, of het nu een bureaubladcomputer of een tablet is, gebruikt het nieuwe startscherm met de kenmerkende tegels.

Wennen

Met het nieuwe startscherm is direct het grootste knelpunt voor nieuwe gebruikers genoemd. Het is niet zomaar een variant op de knop Start. U zult er ongetwijfeld aan moeten wennen als u eerder met Windows XP of Windows 7 werkte. In het volgende hoofdstuk gaan we daarom direct dieper in op de mogelijkheden en de bediening van het nieuwe startscherm.

Touchgebaseerde bediening

Windows 7 was zonder twijfel een succesvolle opvolger van het min of meer geflopte Windows Vista. Toch kon Microsoft na het uitbrengen van Windows 7 niet op zijn lauweren gaan rusten. Om daar een verklaring voor te geven volstaat één woord: iPad.

Het is niet overdreven om te stellen dat Apple met de introductie van de iPad in het voorjaar van 2010 (ja, zo kort geleden nog maar) een nieuwe markt heeft gecreëerd. En daartoe waren de Microsoft Tablet PC uit 2002 en de laptops en netbooks niet toe in staat gebleken. Toch wil Microsoft de bureaucomputer niet afschrijven en heeft het met Windows 8.1 een besturingssysteem gemaakt dat op alle typen apparaten goed gebruikt kan worden.

Het ontwerpen voor aanraakschermen stond centraal, maar toetsenbord en muis zijn niet vergeten.

- Voor touchapparaten (tablets en aanraakbeeldscherm) kent Windows 8.1 tal van gebaren (*gestures*).
- Voor muis- en toetsenbordbediening kent Windows 8.1 onder meer gevoelige hoeken (*hot corners*) en worden muisbewegingen herkend zonder dat u hoeft te klikken.

■ Afbeelding 1.3

Elke hoek van het Windows 8.1-scherm heeft een bepaalde betekenis als u er met de muis naartoe beweegt. In hoofdstuk 2 leest u hier meer over.

Verschillende typen processors

Windows 8.1 is beschikbaar voor verschillende typen processors. In normale bureaucomputers zit meestal een processor van Intel of AMD. Deze zijn al tientallen jaren gebaseerd op de zogenoemde x86-architectuur. Zulke processors zijn snel en betrouwbaar, maar een kenmerk is dat ze relatief veel stroom gebruiken en ventilators nodig hebben voor koeling.

In tablets zitten processors die werken volgens het ARM-principe. Zij werken met andere typen opdrachten (voor de techneuten: ARM-processors werken met een RISC-instructieset) waardoor ze minder energie verbruiken en buitengewoon geschikt zijn voor gebruik in apparaten zoals mobiele telefoons, e-readers en tablets.

Windows 8.1 is de eerste versie van Windows die ook werkt op ARM-processors. Hiervoor is wel een aparte versie nodig, Windows 8.1 RT. U kunt deze niet los kopen. Hij wordt altijd door de fabrikant van de tablet voorgeïnstalleerd op het apparaat.

■ Afbeelding 1.4

Bureaucomputers en laptops gebruiken Intel-processors, tablets (rechts) zijn meestal gebaseerd op ARM-processors. Voor beide typen is een Windows 8.1-versie beschikbaar.

Meer over ARM

Wilt u meer weten over de geschiedenis en mogelijkheden van ARM-processors, kijk dan op nl.wikipedia.org/wiki/ARM-instructieset.

Nieuw bedieningsprincipe: charms

Het bedieningsprincipe charms bestaat uit een balk aan de rechterkant van het scherm die met een muisbeweging of veeg (*swipe*) tevoorschijn wordt getoverd. Hierin zijn vijf belangrijke opdrachten opgenomen die toegang bieden tot belangrijke onderdelen van de computer of tablet.

- **Zoeken** zoek in apps, instellingen of bestanden.

- **Delen** deel een object waarmee u bezig bent (bijvoorbeeld een foto of video) met vrienden.
- **Start** ga terug naar het startscherm.
- **Apparaten** ga naar instellingen voor aangesloten apparaten, bijvoorbeeld een webcam of printer.
- **Instellingen** ga naar instellingen voor de computer of tablet of zet het apparaat uit.

■ **Afbeelding 1.5**

Charms zijn een centraal bedieningsorgaan in Windows 8.1. U toont de charmsbalk door met uw vinger van rechts naar links te slepen of door (zonder te klikken!) met de muis vanuit de hoek rechtsboven of rechtsonder naar het midden te bewegen.

Appbalk

Andere nieuwe bedieningselementen zijn onder meer de appbalk (*app bar*). Deze verschijnt onder of boven in het scherm, afhankelijk van de applicatie. Apps worden via de charmsbalk of appbalk op een eenduidige manier bediend. Als u er één kent, kent u ze allemaal. U ziet in de afbeelding bijvoorbeeld de charm **Zoeken** (helemaal boven in de charmsbalk). Deze wordt altijd gebruikt om te zoeken, ook binnen apps.

Stel dat u in de Windows Store bent (zie verderop) en u zoekt een bepaalde app. Dan gebruikt u hiervoor de algemene zoekopdracht in de charmsbalk. Hetzelfde geldt als u op zoek bent naar een nummer of artiest in de app Muziek. Apps hoeven niet zelf meer voor een zoekmogelijkheid te zorgen. Sterker nog, het mag niet eens meer. Microsoft stelt strenge eisen aan appontwikkelaars en een van de voorwaarden is dat apps gebruikmaken van de standaardzoekmogelijkheden van Windows. Dat komt de herkenbaarheid voor de gebruiker (u dus) ten goede. Immers, als u eenmaal weet hoe u moet zoeken, kunt u dit in alle apps toepassen. De uitdaging voor u is nu echter om er aan te wennen dat Windows 8.1 op deze manier werkt.

Apps in volledig scherm

Kenmerkend voor de nieuwe applicaties die bij Windows 8.1 worden geleverd, zoals E-mail, Foto's en Personen, is dat het allemaal apps zijn die in het volledige scherm draaien. U kunt ze niet meer verslepen, minimaliseren of maximaliseren. Ook hoeft u ze niet expliciet af te sluiten voordat u een nieuwe app start. Op de achtergrond mogen apps gewoon actief blijven. Windows zorgt ervoor dat ze blijven werken. Heeft Windows meer geheugen nodig, dan sluit het automatisch apps in de achtergrond af. Zo kan een Twitter- of Facebook-app bijvoorbeeld doorlopend statusupdates op het startscherm tonen zonder dat deze op de voorgrond draait.

Traditionele Windows-toepassingen zoals Windows Verkenner, Word of Excel draaien in de bureaubladomgeving van Windows 8.1. Hierin gelden de 'ouderwetse' Windows-regels voor het werken met vensters.

■ Afbeelding 1.6

Window 8-stijl apps, zoals hier de app Store, draaien altijd fullscreen.

Snap multitasking

Er zijn enkele uitzonderingen op de regel dat Windows 8.1-apps altijd in full-screenmodus draaien. Met de feature die door Microsoft *snap multitasking* wordt genoemd, kunnen twee Windows 8.1-toepassingen een scherm delen. Handig om bijvoorbeeld een Facebook- of Twitterfeed in de gaten te houden. De schermresolutie moet minimaal 1366x768 zijn, anders werkt het niet. Twee applicaties tegelijk op het scherm is in andere tabletbesturingssystemen (zoals iOS of Android) niet mogelijk. Ook hiervoor geldt dat u in het volgende hoofdstuk leert hoe u dit instelt.

■ Afbeelding 1.7

Hier worden de apps Store en Weer naast elkaar op het scherm getoond met snap multitasking. Handig om bijvoorbeeld een Facebook- of Twitterfeed in de gaten te houden.

In de eerste versie van Windows 8 konden vensters alleen op vaste posities aan de zijkant van het scherm vastgeklikt worden. In Windows 8.1 kunt u de balk tussen de twee apps vrijelijk naar links of naar rechts verslepen.

Nieuwe configuratieapp

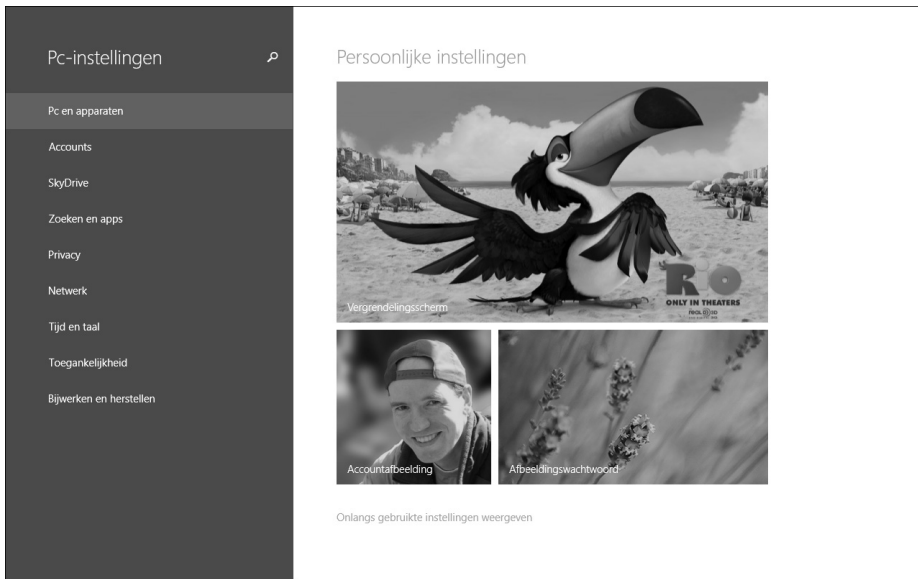
Het instellen van de computer was voorheen altijd centraal geregeld in het Configuratiescherm. In Windows 8.1 is dit verdeeld over twee applicaties.

- In de Windows 8.1-omgeving gebruikt u de app Pc-instellingen wijzigen. Hiermee zijn vooral instellingen aan te passen die ook op Windows 8.1-apps van

toepassing zijn. In hoofdstuk 3 en hoofdstuk 5 gaat u hiermee actief aan de slag.

- In de bureaubladomgeving gebruikt u het bekende Configuratiescherm.

Het is in de praktijk lastig om hieraan te wennen. Sommige onderdelen die u verwacht in het Configuratiescherm zijn alleen bereikbaar in de app Pc-instellingen en andersom. Maar er is ook veel overlap. Soms zit er niets anders op dan gewoon maar wat te proberen en even te zoeken. De uitstekende zoekfunctie van Windows 8.1 is dan zeer welkom.

■ Afbeelding 1.8

Een groot aantal instellingen is bereikbaar via de app Pc-instellingen. Voor andere zaken moet u soms nog terug naar het Configuratiescherm via het bureaublad.

Internet Explorer 11

Internet speelt al enkele jaren een centrale rol in het computerleven. Facebook, Twitter, reisplanners en andere online toepassingen zijn niet meer weg te denken. Internet Explorer 11 in Windows 8.1 is er in twee versies die dezelfde basis delen. Met andere woorden: logt u in op een website via het bureaublad en u bezoekt daarna diezelfde website met de Windows 8.1-versie van Internet Explorer, dan bent u nog steeds ingelogd. Alleen de visuele omgeving is anders.

Net als alle andere Windows 8.1-apps is Internet Explorer 11 geoptimaliseerd voor touchbediening. In hoofdstuk 30 gaan we dieper in op het werken met Internet Explorer in zowel de bureaubladomgeving als de Windows 8.1-omgeving.